

SPGRC will network with BPL families, NGO's, UN Bodies and corporates for the effective implementation of governmental and Municipal programmes and schemes. This mission is in the line of "Global Campaign for Good Urban Governance" aims to realize the "inclusive city", which provides space and voice to all its stakeholder especially BPL families and Women.

Work :

Capacity Building Efforts : of the members of the complaints committees of MCGM, self defense trainings of Municipal School, P.T. Teachers, Community counseling training of CBOs and any other training keeping gender empowerment as a focus. Various skills trainings will also be given.

Library and a Reading Room : The Library will have books on women's issues and school books. It has good sitting and lighting arrangement for girls of th BPL families, as most of theme live in one room tenements without a place to study.

Information Kiosk : The center will be equipped to provide all possible information and documentation on various women's issues, the existing government and municipal schemes and programmes.

Violence Resource Center will focus on creating barefoot counselors for prevention and redressal of violence with focus on BPL families. It will also have a Community Video Unit to give a voice to the poor. These initiatives to create zero violence zones are undertaken in collaboration with Akshara - a Women's Resource Centre. Provision of family and legal counseling in collaboration with expert NGOs.

Community video unit : Involving community youth in highlighting and documenting issues of the community women's concerns with focus on violence against women.

Research and advocacy : To undertake and support research pertaining to the women's issues, advocacy to mainstream gender issues and to forge effective functional linkages with other related departments, agencies and institutions ensuring that the policies and programmes are fully engendered and reflect the national commitment to empowerment of women.

Preventive Health Clinic : for women and girls under RCH II with the help of the Public Health Department (MCGM).

संपर्क :

अध्यक्षा - डॉ. सुहासिनी नागदा (डिन, नायर दंत रुग्णालय)

फोन : ०२२ - २३०८२७१५

सचिव - डॉ. कामाक्षी भाटे (के. ई. एम. रुग्णालय)

मोबाईल : ९८२१० ३३२२२

सल्लागार समन्वयक - श्रीमती स्नेहा खांडेकर

मोबाईल : ९८१९७७ ०१६६

spgrc_psh@hotmail.com

Contact Us At :

Chairperson **Dr. Suhasini Nagda** (Dean, Nair Dental Hospital)

Tel. : 022-23082715

Member Secretary **Dr. Kamaxi Bhate** (KEM Hopital)

Mobile : 98210 33222

Coordinator **Ms. Sneha Khandekar**

Mobile : 9819770166

spgrc_psh@hotmail.com

Rajgruha Cooperatiove Society
Balashet Madurkar Marg, Elphinstan (West),
Mumbai-400013.

Let us proudly say this city is safe for women

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सावित्रीबाई फुले स्त्री संसाधन केंद्र

◆ निर्भय स्त्री समृद्ध समाज ◆

राजगृह, बाळाशेट मडूरकर मार्ग, एल्फिस्टन (प.), मुंबई ४०० ०१३.

प्रारंभ -

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या कार्यस्थळी महिलांवर लैंगिक अत्याचार प्रतिबंधक पाऊल म्हणून कार्यस्थळी लैंगिकछळ प्रतिबंधक कार्यकारी समितीची स्थापना केली गेली. याचा बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे पुरोगामी पाऊल असा उल्लेख करावा लागेल. या कार्यकारी समितीची स्थापना व गठन सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशाप्रमाणे झाले. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या लैंगिक अत्याचार विरोधी धोरणानुसार समितीची अध्यक्षा ही महानगरपालिकेतील अत्युच्च पदावरील स्त्री असली पाहिजे व समितीमध्ये कमीत कमी ५० टक्के स्त्रिया असल्या पाहिजे.

ह्या समितीचे प्रमुख कार्य हे कार्यस्थळी होणारा स्त्रियांचा लैंगिक छळाचा प्रतिबंध करणे असे आहे. कार्यस्थळी चौसष्ट तक्रार समित्या कार्यरत आहेत. यामध्ये प्रशासकीय कार्यालये, दवाखाने आणि शाळांचा समावेश आहे. या सर्व समितींच्या सदस्यांना सखोल प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. ज्यामुळे त्यांच्या प्रतिबंधात्मक व तक्रार निवारणाची भूमिका ते योग्य रितीने पार पाडीत आहेत.

राष्ट्रीय कृती आराखड्यानुसार स्थानिक प्रशासनाने स्वयंसेवी संस्था आणि वस्ती पातळीवरील संघटनांबरोबर कार्य करावे. विशेषतः महिलांना संघटीत करणे आणि निर्णयात सहभागी करणे हा सुशासित नागरी प्रशासनाचा उद्देश असला पाहिजे. जेंडर या संकल्पनेला मुख्य प्रवाहात आणणे हा मुद्दा मिलीनीयम डेव्हलपमेंट गोल, ७४ वी घटना दुरुस्ती आणि नवव्या पंच वार्षिक योजनेमध्ये पण महत्वाचे गणले आहे. यानुसार स्त्री सखी शहर बनविण्यासाठी लैंगिक अत्याचार प्रतिबंधक समिती महत्वाची भूमिका बजावत आहे.

ह्या उद्देशाने सावित्रीबाई फुले स्त्री संसाधन केंद्र या केन्द्राची सुरुवात करण्यात येत आहे. या केंद्रासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने राजगृह, बाळाशेट मडूरकर मार्ग, एलिफ्टस्टन (प.). परिमंडळ - २, जी - दक्षिण विभाग, येथील जागा आरक्षित केली आहे. ही जागा आधार योजने अंतर्गत सचिव, लैंगिक अत्याचार प्रतिबंधक समितीकडे सहआयुक्त (सुधार) यांच्यामार्फत सोपविण्यात आली आहे.

ब्रीदवाक्य -

स्त्री-पुरुषांच्या सक्रिय प्रयत्नातून स्त्रियांचे सबलीकरण करून स्त्रियांसाठी हिंसामुक्त सुरक्षित स्त्री सखी शहर निर्माण करणे व स्त्रियांचे जीवनमान उंचावणे.

सावित्रीबाई फुले स्त्री संसाधन केन्द्र स्त्रियांना सुरक्षित शहर मिळण्याच्या अधिकारासाठी झटणाऱ्या विविध संस्थांसाठी एक व्यासपीठ असेल. हे केन्द्र दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबासाठी असलेले शासनाचे व महानगरपालिका यांचे कार्यक्रम तसेच स्वयंसेवी संस्था, संयुक्त राष्ट्रसंस्था व कापॅरिट यांच्या बरोबर संपर्क केंद्र म्हणून काम करेल.

उपक्रम -

- क्षमता बांधणी प्रशिक्षणे
बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या तक्रार समितीच्या सदस्यांचे नियमित प्रशिक्षण, पालिकेच्या क्रीडा शिक्षकांचे स्व:सुरक्षा प्रशिक्षण (हे प्रशिक्षकांचे प्रशिक्षण असेल), महिलामंडळ, बचत गट, दक्षता समिती सदस्यांसाठी समुपदेशन आणि कायदे विषयक प्रशिक्षण आणि जीवन कौशल्य प्रशिक्षण.

- वाचनालय व अभ्यासिका
महिलांच्या मुद्द्यांशी संबंधित पुस्तके, शालेय पुस्तके, महिलांसाठी व केवळ मुलींसाठी अभ्यासकक्ष.

- माहिती केंद्र
महिला विषयक कायदे, विविध विषयावरील संशोधने, स्वयंसेवी संस्थांची माहिती, महिलांसाठी असलेल्या विविध योजना या संबंधी माहिती व मार्गदर्शन.

- व्ही.डी.ओ. युनिट
महिलांवर होणाऱ्या हिंसाविषयक माहिती आणि समुपदेशन केंद्र, हिंसा मुक्त समाज निर्माण करण्यासाठी, अक्षरा संस्थेच्या मदतीने वस्ती पातळीवर युवकांच्या सहभागाने व्ही.डी.ओ. युनिट तयार करणे.

- संशोधन आणि प्रबोधन
महिलांच्या मुद्द्यांवर संशोधन व अभ्यास करणे. महिला सक्षमीकरण कार्यक्रमांतर्गत शासकीय निमशासकीय स्वयंसेवी संस्था यांच्याबरोबर महिला धोरणे ठरविणे, सध्याच्या धोरणांमध्ये आवश्यक बदल करून त्यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रयत्न करणे.

- प्रतिबंधात्मक आरोग्य सुविधा
स्त्रीया आणि मुलींसाठी राष्ट्रीय प्रजनन आरोग्य कार्यक्रमा अंतर्गत आरोग्य सुविधा देणे.

नियोजित उपक्रम

- बांद्रा भाभा रुग्णालय मधील आपत्ती केंद्राचे मॉड्युल सर्व पालिका रुग्णालयांमध्ये राबविणे. यासाठी संबंधित कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षित करणे.
- लैंगिक छळ आणि बलात्कार झालेल्या स्त्रियांसाठी माहिती व मदत केंद्र पालिका रुग्णालयांमध्ये सुरू करणे.

Genesis :

MCGM as a proactive measure to prevent sexual harassment at work place formed a committee "Prevention of Sexual Harassment" (PSH), in 2003. The committee was constituted as per the Supreme Court guidelines. The women officer having highest position in MCGM heads this committee with minimum 50% women members.

This committee focused its activities on preventive aspects as MCGM is committed for zero tolerance for sexual harassment at workplace. Sixty-four complaints committees at various workplaces of MCGM which includes administrative offices, hospitals and schools have been set up. These committees are given extensive capacity building inputs to function effectively for their role of prevention and redressal.

PSH committee has been appointed by the MCGM to expand its preventive role in a larger context of the city to make Mumbai a gender friendly city, This expansive role is in consonance with the Gender main streaming aspects of good governance reflected in the Millenium Development Goal and the Ninth Five Year Plans.

The initiative of the Gender Resource Centre will be coordinated by the PSH Committee, and will be called, "Savitribai Phule Gender Resource Centre" (SPGRC). The MCGM property which was reserved for a welfare Centre and Library at Lower Parel, on Balaseth Madurkar Marg, in Zone II under G/S ward was handed over to the Member Secretary of the PSH committee under the Adhar Scheme.

In keeping with the broader framework of partnership suggested in the National Action Plan for Good Urban Governance. SPGRC envisages active involvement and alliance with non-governmental agencies and community-based organisations for mobilization of the poor, particularly women, to promote constructive dialogue and shared decision making.

Mission :

Savitribai Phule Gender Resource Centre (SPGRC) is an attempt to take one step forward

- To enhance and advocate change in the lives of all women.
- To empower women and work towards violence free, safe and gender friendly city through active participation of men and women.

SPGRC is a platform for various agencies working in the field of women's empowerment, thus SPGRC will have a multi-disciplinary team which will help to facilitate working towards its mission.